

Via romana

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: La Serreta
Emplaçament Varis. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.91707
Longitud: 2.28304
UTM Est (X): 440546
UTM Nord (Y): 4640817

Classificació

Número de fitxa 08246-183
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Antic Romà Medieval Modern
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Només es conserva en part
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris. 08507 Santa Eugènia de Berga.
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dc., 19/04/2006 - 02:00

Descripció

S'han localitzat evidències d'una pavimentació que indica la presència de traces d'un antic camí amb estructures viàries associades. Resta visible part d'un paviment parcialment empedrat a mode de via o camí tot i que el pas d'un camí actual i les nombroses alteracions sofertes en aquest entorn dificulten la realització

de descripcions acurades, ja que en aquest cas no van acompanyades d'altre material arqueològic o d'algun element indicador.

Història

Antic camí de cronologia incerta que la tradició oral considera d'època romana, ja que no es pot parlar de cap element de datació ni cap relació crono-funcional a nivell constructiu que permeti assegurar un vincle entre ells. Malgrat tot, la no localització d'elements de datació que permetessin ajustar la cronologia d'aquest camí, no es pot descartar que l'indret i les condicions on es construï l'empedrat podia haver estat al mateix lloc per on es podria passar un dels vials de l'itinerari del camí romà que enllaçava la Plana de Vic amb el Vallès a través del Congost i que ha estat extensament documentat amb la troballa del conjunt de mil·liaris del molí de les Canes a la segona meitat del XIX i en les excavacions d'urgència realitzades en les successives ampliacions de l'actual C-17; i que també s'hauria de posar en relació amb l'antic camí de Vic, el pas tradicional de la Vall del Congost, per unir l'eix Barcelona-Vic. Seguint la via i en el lloc conegut com el Molí de l'Albanell es documenta la presència d'un mil·liari. Les vies de comunicació romanes, com a sistema d'apropament entre el món romà i d'indígena van ser un element bàsic per difondre la romanització, tant pel seu caràcter militar com a xarxa comercial i de comunicació. Cal assenyalar que sovint els romans aprofitaven les rutes de comunicació existents que es remuntaven a la prehistòria, algunes de trànsit més local. El pas de la via romana que comunicava la Plana de Vic i Barcelona queda ben testimoniada pel conjunt de mil·liaris del Molí de les Canes (Centelles), un a l'Albanell així com fragments de calçada a la pujada de Sant Antoni (Centelles-Seva). El mil·liari de l'Albanell va ser recollit prop l'antic camí ral cap el 1882 i no es conserva la inscripció. Bona part d'aquesta documentació fa referència al baix imperi i data les reparacions i reformes fetes a la via. D'Ausa, després de travessar el Gurri continuaria pel carrer de Sant Francesc, prop la factoria Colomer Munmany. A continuació seguiria vers l'Albanell, el mas Colomer, Torrellebreta i Turó de les Goules, cap a Tona fins arribar als Hostalets de Balenyà. En algun punt proper al mas Albanell sortiria una via o ramal secundari a aquest eix que creuaria el municipi per comunicar la zona de plana cap a Calldetenes o Vilalleons i altres destins més o menys propers.

Bibliografia

MOLAS, M.D. (1982). Els ausetans i la ciutat d'Ausa. Col·lecció Osona a la Butxaca n. 4. Patronat d'Estudis Osonencs. Vic. PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

